

שמי: _____

הכיתה שלי: _____

קוראים אגדה על חוני

לתלמידים שלום,

בעמודים הבאים תקראו אגדה שנכתבה לפני שנים רבות.

אגדה זו נלקחה מתוך אוצר האגדות של עם ישראל ומודגשים בה דברים חשובים לעם היהודי אז והיום, כגון: יחסים בין אדם לחברו, חשיבות הלימוד, דבקות במטרה, אחריות לבני המשפחה ודאגה לעתיד, קשר לאדמה ולארץ, שמירת המצוות וערך חיי אדם.

קראו את האגדה.

05/01

קשם שנסעו אבותי לי קד אסע אני לבני

פעם אמת היה חוני קהלך בדרך. ראה אדם אחד שהוא נוסע הרוב.
 אָמַר לוֹ חוֹנִי: עַץ זֶה לְבָשָׂה שָׁנִים מוֹעַן פְּרוֹת? אָמַר לוֹ אוֹתוֹ הָאִישׁ:
 לְשָׁבָעִים שָׁנָה. אָמַר לוֹ: קְלוּם קְרִי לְךָ שְׁתַּחֲוֶיָה שְׁבָעִים שָׁנָה וְתֹאכַל מִסְּגוֹ?
 אָמַר לוֹ: אֲנִי כָּצֵאתִי אֶת הָעוֹלָם בְּחַרוּבִים; קִשָּׁם שְׁנִסְעוּ אֲבוֹתַי לִי קֶד אֲסַע
 אֲנִי לְבָנִי. יֹשֵׁב חוֹנִי לְאָכַל, נִפְלָה עָלָיו שָׁנָה וְנִתְנַקֵּם. עָלָה צוּק וְהִקְיִף
 עָלָיו וְנִתְבַּסָּה מַעֲיָנִים וַיִּשֶׁן שְׁבָעִים שָׁנָה. קִשְׁנָעַר חוֹנִי רָאָה אָדָם אֶחָד
 שֶׁהוּא קִלְקַם מֵאוֹתוֹ תְּרוּב. אָמַר לוֹ: אֵמָה הוּא שְׁנִסְעָתוֹ? אָמַר לוֹ: אָבִי
 אָבָא נָסְעוּ. אָמַר חוֹנִי: וְדַאי מְנַקֵּם הֵייתִי שְׁבָעִים שָׁנָה. הִלְךְ לְבֵיתוֹ.
 שָׁאַל אֶת בְּנֵי־הַקִּיָּוָה: בְּנֵי שֶׁל חוֹנִי הִסְעֵגַל הֵיכֵן? אָמְרוּ לוֹ: בְּנֵי אֵינֻ
 בְּעוֹלָם, אָבָל יֵשׁ בְּדִבְרוֹ. אָמַר לָהֶם: אֲנִי חוֹנִי הִסְעֵגַל, וְלֹא הָאֲמִינוּ לוֹ.
 הִלְךְ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ, אָמַר לָהֶם: אֲנִי חוֹנִי, וְלֹא הָאֲמִינוּ לוֹ וְלֹא נִתְּנוּ בוֹ
 כְּבוֹד קְרָאוּי לוֹ. תִּלְשָׁה דַעְתוֹ וּבְקַשׁ רַחֲמִים — וְנִמְתָּ.

מתוך: פרקי אגדה, הוצאת ביה"ס הראלי חיפה, ת"ש, עמוד 82.

א. התייחסו לדמויות באגדה זו.

1. מיהן הדמויות המופיעות באגדה?

01__

2. מי היא הדמות הראשית? נמקו.

02__

3. חוני נרדם ל-70 שנה ונעלם.

הביאו לכך לפחות שתי הוכחות מהכתוב.

ב. התמונות הבאות צוירו לפי האגדה.

1. "סדרו" את התמונות ברצף המוצג בסיפור. כתבו בעיגולים מספרים

מ 1-6.

עברית

05/01

04

○ חלשה דעתו וביקש רחמים - ומת.

○ הלך לביתו... ולא האמינו לו.

○ ראה אדם אחד שהוא נוטע חרוב.

○ נפלה עליו שינה ונתנמנם.

○ הלך לבית המדרש... ולא האמינו לו.

○ כשננער ראה (חוני) אדם אחד שהוא מלקט מאותו חרוב.

א.י.ג.א.

2. כתבו בלשונכם את השיחות בין האנשים או את המחשבות שלהם.

כתבו בתמונות בתוך הבעות, כמו בקומיקס.

05

ג. באגדה נשאלה שאלה מעניינת:

"האם בָּרִי לך שתחיה שבעים שנה ותאכל ממנו?"

1. כתבו את השאלה בלשון ימינו.

2. לפי השאלה - מי השואל ומה אפשר לדעת על השואל? (מה דעתכם: האם הוא ספקן, מאמין, טיפש, חסר אמונה?) הסבירו את תשובתכם.

ד. הנוטע אמר "אני מצאתי את העולם בחרובים. כשם שנטעו אבותי לי כך אטע אני לבני."

1. הסבירו את דבריו ולמה התכוון?

2. מה דעתכם על תשובה זו? (האם אתם מסכימים עם הנאמר? הסבירו מדוע).

06

07

08

09

3. האם, לדעתכם, הדברים שנאמרו בתשובה מתאימים גם לימינו?

כן / לא.

4. נמקו והביאו דוגמה.

10

11

ה. מה אפשר ללמוד על חוני ועל הנוטע מן השיחה ביניהם?

כתבו ליד כל היגד: חוני - אם הוא מתאים לדמותו של חוני.

נוטע - אם הוא מתאים לדמותו של הנוטע.

דואג לדורות הבאים אחריו. _____

לא דואג לעתיד בניו. _____

לומד ממעשי אבותיו ועושה כמוהם. _____

מחשיב את עצמו יותר מאשר את האחרים. _____

נוטע לבניו כמו שעשו אבותיו. _____

מפקפק במעשה של הנוטע ובנטיעה. _____

ממשיך את המסורת של אבותיו. _____

12

1. פעמיים נאמר באגדה על חוני: "ולא האמינו לו".

1. מה, לדעתכם, הרגיש חוני בביתו ומה חשב כאשר נפגש עם בני

משפחתו שלא האמינו לו?

13

2. מה, לדעתכם, הרגיש חוני ומה חשב בבית המדרש אחרי שהחכמים

לא האמינו לו?

14

2. בסוף האגדה נאמר על חוני:

"חלשה דעתו וביקש רחמים - ומת."

לפניכם הסברים אחדים לביטוי: "חלשה דעתו".

1. סמנו רק את ההסבר שאינו מתאים לביטוי לפי המסופר באגדה זו.

(א) הצטער מאוד. (ב) נעלב. (ג) "נשבר לו".

(ד) נפל ונחבל. (ה) נפגע קשה.

2. מה למד חוני לפני מותו?

15

16

ח. לפעמים פתגם יכול לסכם את עיקר הסיפור ואת הרעיונות העולים ממנו.

1. בחרו פתגם אחד, הנראה לכם מתאים לאגדה. הקיפו אותו במעגל.

(א) אם אין אני לי מי לי.

(ב) או חברותא או מיתותא. (אם אין חברת בני אדם, טוב המוות מן החיים).

(ג) אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו.

(ד) מי שדואג לשנה - זורע חיטה

מי שדואג לשנים - נוטע עצים

מי שדואג לדורות - מחנך אנשים.

2. הסבירו מדוע בחרתם את הפתגם ומה הקשר שלו לאגדה.

ט. לסיכום, חשבו וכתבו:

היכן זוכרים את הסבא טוב יותר: בביתו של הנוטע, או בביתו של חוני?
בזכות מה זוכרים אותו יותר? הסבירו.

17__

18__

19__

י. בימינו נאמרים דברי ביקורת גם על התנהגותם של אנשים חשובים ומכובדים.

ילד אחד אמר דברי ביקורת על חוני:

2. נסו לשפוט את התנהגותו של חוני. מהם הדברים שהייתם אומרים לזכותו של חוני, ומהם הדברים שהייתם אומרים לחובתו. (כתבו דברים "בעד" חוני ודברים "נגד" חוני) הסבירו.

20

21

- יא. 1. בחרו באחד מן הנושאים הבאים והקיפו אותו במעגל.
1. ראיון עם אחת הדמויות, או כתבה עיתונאית על דמות מן האגדה.
2. מה חשב הבן של הנוטע כששמע את השיחה של חוני עם אביו?
3. אחרי מותו של חוני גילו שהאיש היה באמת חוני. מה אמרו על כך בבית המדרש?
4. מפגש דמיוני בין הנוטע לבין נכדיו: מה הם אומרים, מה הם חושבים מה הם מרגישים?
5. הנכדים של חוני נפגשים עם הנכדים של הנוטע, מיד לאחר האירוע. מה הם אומרים אלה לאלה?
6. כתבו סיום אחר לאגדה, נסחו אותו ברוח האגדה ובלשונה.

2. כתבו על הנושא שבחרתם.

י.ב. הנוטע לא דאג לעצמו אלא לדורות הבאים.

חשבו וספרו: איזה מעשה הייתם עושים למען הדורות הבאים?

י.ג. חשבו וכתבו: האם הפעילויות עזרו לכם ל"התיידד" עם האגדה?

הסבירו, נמקו ופרטו.

05/01

קוראים אגדה על חוני

שיקולים בבחירת הטקסט:

המפגש עם האגדה היהודית יכול לתרום לתלמידים בכמה כוונים:

1. התלמידים יכירו את הסוגה (ה'אנר) ויטייחסו לכמה מן המאפיינים של האגדה היהודית בתוכן ובלשון.
2. התלמידים יטייחסו לערכים המשתמעים מן האגדה ויוכלו להסיק מה היה חשוב לאנשים בעבר ולברוק את סדר העדיפויות שלהם לאור האגדה.
3. התלמידים ינהלו דיאלוג עם הטקסט ועם הרמויות: ישאלו שאלות, יביעו תמיהה ואף ביקורת.
4. התלמידים יחפשו משמעות ורלוונטיות לחיי האדם המודרני בתקופתנו, בה הערכים עומדים לבדיקה מחודשת. הם יוכלו לנקוט עמדה אישית ולהציע סדר עדיפויות משלהם.

א. התייחסו לרמויות באגדה זו.

01 1. מיהן הרמויות המופיעות באגדה?

רמת חשיבה: בסיסית. הפריט דורש זיהוי פרטים בטקסט.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - הוזכרה דמות אחת.

2 - הוזכרו שתי דמויות.

3 - הוזכרו שלוש דמויות או יותר.

דוגמות לתשובות:

ציון דוגמה

2 - חוני המעגל, בן בנו של חוני המעגל.

3 - אדם שנוטע, בנו, חוני המעגל, בני ביתו.

02 2. מי היא הדמות הראשית? נמקו.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הסקת מסקנות והנמקה.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - נכתב שם הדמות ללא נימוק (גם אם סיפר את האגדה).

3 - נכתב שם הדמות ונימוק לבחירתה.

05/01

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
1	- הדמות הראשית היא חוני.
3	- חוני, כי עליו מתבסס רוב הסיפור.
	- חוני הוא הדמות הראשית כי היא לומדת לקח והיא המסופרת.
- 03 3. חוני נדרס ל-70 שנה ונעלם. הביאו לכך, לפחות שתי הוכחות מהכתוב.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש איתור פרטים והבנה מתוך הקשר.

דרגת קושי: פריט משוכתב שלא חושב עליו ציון.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - הובאה הוכחה אחת בלבד.
- 3 - הובאו 2 הוכחות מהכתוב או בלשונו.

- 04 1. התמונות הבאות צוירו לפי האגדה. "סדרו" את התמונות ברצף המוצג בסיפור. כתבו בעיגולים מספרים מ 1-6.

רמת חשיבה: בסיסית. הפריט דורש הבנת הטקסט הגלוי.

דרגת קושי: פריט קל.

פירוט הציונים: 3-0 הסדר הנכון:

6	4
1	2
5	3

הסדר הנכון:

1. ראה אדם אחד שהוא נוטע חרוב.
2. נפלה עליו שינה ונתנמנם.
3. כשנעור ראה חוני אדם אחד שהוא מלקט מאותו חרוב.
4. הלך לביתו... ולא האמינו לו.
5. הלך לבית המדרש... ולא האמינו לו.
6. חלשה דעתו וביקש רחמים ומת.

0 - סידור תמונות שגוי, המטלה לא בוצעה.

1 - שתי תמונות סודרו נכון.

2 - שלוש-ארבע תמונות סודרו נכון.

3 - חמש תמונות ומעלה סודרו נכון.

05/01

05 2. כתבו בלשונכם את השיחות בין האנשים או את המחשבות שלהם. כתבו בתמונות בתוך הבועות, כמו בקומיקס.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הבנה מתוך הקשר, מילוי פערים וחשיבה יצירתית.
דרגת קושי: פריט בינוני.
פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית (רק תמונה אחת נכונה).
- 3 - באה לידי ביטוי כתיבה יצירתית ברמת הכללה בהתיחס לשתי התמונות.

ג. באגדה נשאלה שאלה מעניינת: "האם ברי לך שתחיה שבעים שנה ותאכל ממנו?"

06 1. כתבו את השאלה בלשון ימינו.

רמת חשיבה: בסיסית. הפריט דורש הבנה מתוך הקשר.
דרגת קושי: פריט קשה.
פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה המעידה על חוסר הבנה, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה המעידה על הבנה מסוימת.
- 3 - ניתן תרגום נכון של המשפט.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
0	- האם זה בריא שתאכל 70 שנה רק חרובים?
1	- האם תוך 70 שנה יצמח פרי לאכילה?
3	- האם אתה חושב שתחיה 70 שנה כרי לאכול ממנו?
-	- האם ברור לך ואתה בטוח שתחיה 70 שנה ותאכל ממנו?

07 2. לפי השאלה - מי השואל ומה אפשר לרעת על השואל? (מה דעתכם: האם הוא ספקן, מאמין, טיפש, חסר אמונה?) הסבירו את תשובתכם.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הערכה.
דרגת קושי: פריט משוכתב שלא חושב עליו ציון.
פירוט הציונים: 3-0

05/01

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - נכתבו רק שמות התואר הרשומים בסוגריים.
- 2 - נכתב שם תואר ונימוק קונקרטי.
- 3 - ניתנה תשובה המכילה הערכה ומנומקת היטב.

ד. הנוטע אמר: "אני מצאתי את העולם בחרובים. כשם שנטעו אבותי לי כך אטע אני לבני."

08 1. הסבירו את דבריו ולמה התכוון.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש איתור פרטים ובעקבותיהם הסקת מסקנות והסברת ההשתמעות.
דרגת קושי: פריט משוכתב שלא חושב עליו ציון.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה דלה.
- 3 - ניתנה תשובה מלאה המסבירה את משמעות דבריו.

דוגמות לתשובות:

דוגמה	ציון
0 - הוא התכוון שהעולם שלו זה חרובים.	0
1 - הנוטע אמר את הדברים והכוונה היא שהיא תשאר לבנים שלו.	1
3 - את הדברים האלה אמר האיש שנטע את החרובים והוא התכוון שאם אבותיו נטעו לו עץ חרובים הוא צריך לנטוע לבנו עץ חרובים.	3

09 2. מה דעתכם על תשובה זו? (האם אתם מסכימים עם הנאמר? הסבירו מדוע.)

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש ביקורת ונקיטת עמדה.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, ניתנה תשובה סתמית, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית.
- 3 - ניתנה תשובה המכילה נקיטת עמדה וביקורת.

05/01

דוגמות לתשובות:

דוגמה	ציון
0 - לפי דעתי זו לא עונה על השאלה.
כן, זאת האמונה שלו.	0
3 - אני לא מסכימה כי אם אבותי היו עניים ואני - עשירה, אני אתן לילדי את מה שיש לי.
אני מסכימה עם התשובה הזאת בגלל שכנראה זו מסורת במשפחה שלו.
אני לא מסכים איתה. מה, אם אבא שלי 'פרייר' ונטע לי עץ, זה לא אומר שאני צריך לנטוע לבן שלי.
כן, מפני שגם היום ההורים מורישים לילדים הכל, למשל היתה אישה מליונרית שהוריתה הכל לילדיה.	3

10 3. האם לדעתכם, הדברים שנאמרו בתשובה מתאימים גם לימינו?

רמת חשיבה: הפריט לצורך התפלגות כלכד.

פירוט הציונים: 0 או 3

0 - לא

3 - כן

11 4. נמקו והביאו דוגמה.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הבעת דעה מנומקת ומודגמת.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 0-3

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית דלה או קונקרטיית.
- 2 - ניתן נימוק ללא דוגמה, או דוגמה ללא נימוק.
- 3 - ניתנה תשובה מנומקת ומודגמת.

דוגמות לתשובות:

דוגמה	ציון
0 - בגלל שלכל אחד יש אמונה אחרת.
1 - זה גם מתאים וגם לי כי כשנולדתי היו חרובים על העצים, אבל אף אחד לא נטע אותם לפחות לא מהמשפחה שלי.
- לדעתי לא, כי היום אני יכול לקנות חרובים בכל בו או במרכולית.
2 - כן, אני חושב שזה מתאים מאוד לימינו, שאומרים שאם מישהו עושה לך משהו טוב, אתה צריך להחזיר לו טובה. קוראים לזה 'טובה תחת טובה'.
- בגלל שהיום כבר כמעט לא מעבירים מאב לבן.	0
1
2

05/01

3 - כי אם יש לי הרבה, אני אביא את מה שיש לי וזה לא תלוי אם הביאו לי קצת או הרבה.

12 ה. מה אפשר ללמוד על חוני ועל הנוטע מן השיחה ביניהם? כתבו ליד כל היגד: חוני - אם הוא מתאים לדמותו של חוני. נוטע - אם הוא מתאים לדמותו של הנוטע.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הכללה והסקת מסקנות.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0 התשובות הנכונות: נוטע, חוני, חוני, נוטע, חוני, נוטע.

0 - אין תשובה, ניתנו 1-0 תשובות נכונות.

1 - ניתנו שתיים-שלוש תשובות נכונות.

2 - ניתנו ארבע-חמש תשובות נכונות.

3 - כל התשובות שניתנו נכונות.

1. פעמיים נאמר באגדה על חוני: "ולא האמינו לו".

13 1. מה לדעתכם, הרגיש חוני בכיתו ומה חשב כאשר נפגש עם בני משפחתו שלא האמינו לו?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש מילוי פערים, הסקת מסקנות וחשיבה יצירתית.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה דלה.

2 - ניתנה תשובה חלקית.

3 - ניתנה תשובה עניינית ויצירתית.

דוגמות לתשובות:

ציון דוגמה

1 - חוני הרגיש חסר בית שאין לו סיבה לחיות, אף אחד לא מאמין לו וחבל שהוא טעם מהפרי.

3 - לפי דעתי חוני הרגיש רע ועצוב, אבל התרגש כי זה ביתו. והוא חשב אם הם מזהים אותו ואם הם יאמינו לו.

- הוא הרגיש צער כי המשפחה שלו לא האמינה לו.

05/01

14 2. מה, לדעתכם, הרגיש חוני ומה חשב בכית המדרש אחרי שהחכמים לא האמינו לו?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש מילוי פערים, הסקת מסקנות וחשיבה יצירתית.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה חלקית.

3 - ניתנה תשובה עניינית ויצירתית.

דוגמות לתשובות:

ציון דוגמה

1 - הוא הרגיש שמח, כי חשב שהחכמים ידעו שזה הוא.

- הוא הרגיש שאולי לא צריך לחיות.

- שהוא מסכן.

3 - הוא הרגיש מושפל.

- הוא חשב שזה הסוף שלו שאין לו טעם לחיות אם כולם חושבים שהוא זר.

- חוני חשב שהוא כבר לא חשוב בשבילם ואף אחד לא שם לב אליו.

- הוא היה עצוב ומאוכזב והצטער על זה שהוא לא נטע.

ז. בסוף האגדה נאמר על חוני: "חלשה דעתו וביקש רחמים - ומת." לפניכם הסברים אחדים לכיטוי: "חלשה דעתו."

15 1. סמנו רק את ההסבר שאינו מתאים לכיטוי לפי המסופר באגדה זו.

רמת חשיבה: בסיסית. הפריט דורש הבנה לפי ההקשר.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: בהתאם למספר התשובה (התשובה היא ד=4)

16 2. מה למד חוני לפני מותו?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הסקת מסקנות מן הכתוב.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט ציונים: 3-0

05/01

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית או דלה.
- 2 - ניתנה תשובה טובה, אך מעורפלת (כמו: קשה לחיות בעולם שונה).
- 3 - ניתנה תשובה מנומקת היטב.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
1	- שלא טוב לישון 70 שנה. - הוא למד שיש ניסים.
2	- הוא למד לא לזלזל ולעזור.
3	- שצריך לדאוג לדורות הבאים ולא לחשוב רק על עצמך. - חוני למד שצריך לדאוג למשפחה וכך היא תדאג גם לך. - שהוא לא צריך לצחוק על הזקן, וגם לנטוע עץ. - שמי שלא דואג לעתידו בסוף 'אוכל אותה'. - חוני למד לפני מותו שאנשים משתנים במשך השנים.

ח. לפעמים פתגם יכול לסכם את עיקר הסיפור ואת הרעיונות העולים ממנו.

17 1. בחרו פתגם אחד, הנראה לכם מתאים לאגדה. הקיפו אותו במעגל.

רמת חשיבה: הפריט לצורך התפלגות בלבד.

פירוט הציונים: 4-1 בהתאם לבחירה

18 2. הסבירו מדוע בחרתם את הפתגם ומה הקשר שלו לאגדה.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש קישור בין המסרים של הפתגם והאגדה והנמקה לבחירה.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה, ניתנה תשובה סתמית.

1 - ניתנה תשובה דלה או חלקית.

3 - ניתנה תשובה המכילה בחירה מנומקת.

05/01

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
0	- כי הוא הכי מתאים.
1	- הקשר הוא שחוני ביקש למות אחרי שלא האמינו לו.
3	- (בחר ג) אל לזלזל בחברך עד שתעשה מה שהוא עושה.
3	- (בחר ב) ...אם אין לו עם מי להיות, עדיף לו למות מאשר לחיות בודד.

19 ט. לסיכום חשבו וכתבו: היכן זוכרים את הסכא טוב יותר: בכיתו של הנוטע, או בכיתו של חוני?
בזכות מה זוכרים אותו יותר? הסבירו.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הסקת מסקנות והערכה אישית.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה, ניתנה תשובה סתמית.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית או דלה.
- 3 - ניתנה תשובה מנומקת היטב.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
1	- בכיתו של הנוטע, מפני ששם נערך הכל.
2	- בכיתו של הנוטע, בגלל שהוא דאג להם לחרובים.
3	- בכיתו של הנוטע מפני שהנוטע הוריש למשפחתו את העץ, ולכן שם יזכרו אותו.
- בכיתו של הנוטע בזכות העץ שנטע בשבילם ודאג להם שיהיה להם ממה לחיות.
- בכיתו של הנוטע, כי הנוטע עד יומו האחרון נשאר נאמן למשפחתו.

י. בימינו נאמרים דברי ביקורת על התנהגותם של אנשים חשוכים ומכובדים. ילד אחד אמר דברי ביקורת על חוני...

20 1. למה, לדעתכם, התכוון הילד?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הבנה לפי הקשר והסקת מסקנות.

דרגת קושי: פריט קשה.

05/01

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית או דלה.
- 2 - ניתנה תשובה טובה אך בלתי מפורטת.
- 3 - ניתנה תשובה מכלילה.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
0	- לפי דעתי הילד התכוון בכך שחוני אכל ואז הוא נרדם ל-70 שנה במקום לא לאכול ולהמשיך לראות את משפחתו.
1	- שחוני מת בגלל עצמו בגלל שהוא לא רצה להכיר את בני משפחתו.
- שמגיע לחוני שנמנם לו 70 שנה ולא בא לביתו.
3	- שזה ברור שהם לא יכירו אותו, כי הם לא ראו אותו.
- שמי שמזלזל בעתיד ובאותו סיפור מי שלא דואג למשפחתו בעתיד בסוף יצטער.
- חוני לא נטע ולא עשה כלום, אז למה שיזכרו אותו.
- הוא התכוון שחוני לא נטע עץ ולא המשיך והוריש משהו לילדים, אז מגיע לו שהילדים שלו לא יכירו אותו.

- 21 2. נסו לשפוט את התנהגותו של חוני. מהם הדברים שהייתם אומרים לזכותו של חוני, ומהם הדברים שהייתם אומרים לחובתו (כתבו דברים "בעד ונגד" חוני) הסבירו.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש נקיטת עמדה ושיפוט.

דרגת קושי: פריט משוכתב שלא חושב עליו ציון.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין, אין תשובה.
- 1 - ניתנה תשובה המכילה רק "בעד" או רק "נגד".
- 3 - ניתנה תשובה מנומקת המכילה את שני הצדדים.

דוגמות לתשובות:

ציון	דוגמה
0	- חוני לא צודק וחוני צודק.
1	- בעד - שחוני חלשה דעתו ומת (קצת רחמים) ונגד - שהנכדים שלו לא הכירו אותו (הוא רשע).
- חוני חשב על עצמו ולא על עתיד בניו אבל חבל, כי לא היו לו חברים, אז הוא מת.
3	- נגד: חוני לא היה בסדר שצחק על הזקן ולא נטע עץ. בעד: שהאנשים לא התנהגו בסדר כלפיו והיו אכזריים מאוד.
- בעד: למד לקח לפני מותו. נגד: לא היה צריך לפקפק בדברי הנוטע.

05/01

22 יא.1. בחרו באחד מן הנושאים הבאים והקיפו אותו כמעגל:

רמת חשיבה: פריט לצורך התפלגות בלבד.

פירוט הציונים: 6-1

26-23 2 כתבו על הנושא שבחרתם.

רמת חשיבה

למטלת הבעה: גבוהה. יישום תוך הענות לסוגה.

דרגות הקושי: סוגה - פריט בינוני. מבנה - פריט קשה.

לשון וסגנון - פריט קשה. תוכן - בהירות רעיון - פריט קשה.

פירוט הציונים: בהתאם לקריטריונים של הבעה.

אמות מידה לצייון מטלת הבעה

ציון	סוגה	מבנה	לשון וסגנון	תוכן - בהירות רעיון
טווח ציונים	3-0	3-0	3-0	3-0
פירוט הציונים	0 - לא הגיב בהתאם לסוגה שבחר.	0 - חוסר סדר; אין משפטי פתיחה; אין אירוע מרכזי; אין משפטי סיום.	0 - אין אחידות לשונית וסגנונית; אין הבדלים בין לשון ריבור לבין לשון כתב; קפיצות מלשון עבר ללשון הווה; מעבר מדיבור ישיר לדיבור עקיף.	0 - אין בהירות בכונת הכותב; אין סדר וארגון במשפטים וברעיונות; משפטים לא הגיוניים, הכתוב אינו מעניין.
	3 - הגיב בהתאם לסוגה שבחר.	1 - מבנה דחוק 3 - מבנה מצויין הכולל את כל המרכיבים שלעיל.	1 - סגנון סביר 3 - סגנון מעולה הכולל את כל המרכיבים שלעיל.	1 - תוכן סביר 3 - הכתוב הוא מעניין, מקורי וכולל את כל המרכיבים שלעיל.

29-27 יב. הנוטע לא רואג לעצמו אלא לדורות הבאים. חשבו וספרו: איזה מעשה הייתם עושים למען הדורות הבאים?

05/01

רמת חשיבה

למטלת הבעה: נדרש יישום וכיטוי אישי יצירתי.

דרגות קושי: פריט משוכתב שלא חושב עליו ציון.

פירוט הציונים: בהתאם לקריטריונים של משימת הבעה. (כמו בפריט הקודם, אך ללא הסוגה.)

הערה: לפעמים תשובות התלמידים מצביעות על בעיה אישית, או מצב נפשי הדורש התייחסות

או טיפול. לדוגמה: "אני הייתי מתאבד."

30 יג. חשבו וכתבו: האם הפעילויות עזרו לכם "להתיידד" עם האגדה? הסכירו, נמקו ופרטו.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש שחזור ושיקוף של תהליכי העבודה וביקורת.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 0 או 3

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין.

3 - ניתנה תשובה קבילה.

דוגמות לתשובות:

ציון דוגמה

3 - לא, כי היא היתה כתובה קשה מאוד.

- לא, מפני שלא הבנתי את משמעות האגדה.

- כן, וגם לימדו אותי משהו שלא אעשה בעתיד.

- כן, כי עם השאלות הכרתי המון את האגדה והבנתי אותה.

- כן, הפעילויות עזרו לי להבין את האגדה טוב ולאהוב את תכנה.

הערה: יתכן שהתלמידים יתקשו בכיצוע המשימה בשל המשלב הלשוני הגבוה והמבנה התחבירי

המיוחד לתורה שבע"פ.